

Силабус курсу:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ, МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА БЕЗПЕКА

Ступінь вищої освіти:	Магістр
Спеціальність:	D4 «Публічне управління та адміністрування»
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	Осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	5
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	іспит

Автор курсу та лектор:

к.е.н., доц., Бучнев Максим Михайлович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри публічного управління, менеджменту та маркетингу

посада

buchnev@snu.edu.ua

електронна адреса

+380663085905

телефон

Viber за номером
телефону

месенджер

За розкладом

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Метою лекційних занять за дисципліною є здобуття теоретичних знань щодо європейської інтеграції України та забезпечення міжнародної та національної безпеки для вирішення завдань публічного управління та адміністрування, практична підготовка студентів та формування професійних компетенцій, розкриття загальних та специфічних особливостей даної дисципліни, її структури, окремих методів наукового пізнання; конкретизація зв'язку фундаментальних об'єктів з конкретною навчальною дисципліною, демонстрація системних відносин, надання цілісної уяви про предмет; деталізація і по елементне вивчення й засвоєння відповідних дисципліни понять, теорій; формування у студентів системи знань на основі усвідомлення загальних закономірностей, загальних принципів, поступового переходу від окремих до більш широких узагальнень; диференціювання знань, що дозволяє із великої кількості одержаних знань виділяти тільки ті, на які падає основне змістовне і логічне навантаження та які є опорою для встановлення зв'язків між основними поняттями теми, курсу, предмету.

Метою самостійної роботи за дисципліною є опанування студентами навчального курсу, вивчення основних особливостей виникнення, розвитку і трансформації євроатлантичної інтеграції, проблем і тенденцій її розвитку, сучасної співпраці України з країнами Європейського Союзу та НАТО і перспектив її вступу до цих організацій, а також засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача;

- переорієнтація із лекційно-інформативної на індивідуально-

диференційовану, особистісно-орієнтовану форму та на організацію самоосвіти студента;

- поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці

- надання відомостей про застосування різних концепцій стратегії для цілей управління у публічній сфері;

- ознайомлення з різноманітними методами стратегічного управління;

- формування навичок із зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, знань та пояснень щодо прийняття необхідних управлінських рішень у публічній сфері, забезпечення ефективної взаємодії (комунікації) між різними групами суб'єктів публічного управління.

Результати навчання:

Результатами навчання є опанування та отримання теоретичних і практичних навичок з публічного управління спрямованого на досягнення цілей Євроінтеграції та забезпечення безпеки країн світу, забезпечення взаємодії європейських партнерів, політики, міжнародної безпеки з метою розробки та прийняття ефективних управлінських рішень з використанням сучасних управлінських технологій, а також поглиблені системні знання про механізми, методи та інструменти публічної політики та глобального врядування; розуміння сутності, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків між національними та глобальними явищами і процесами, врахування цих зв'язків при розробці та реалізації заходів публічного управління та адміністрування у сфері забезпечення безпеки.

Передумови до початку вивчення:

Базові знання щодо загальних економічних процесів на макро- і мікрорівнях тау сфері публічного управління й адміністрування; навички у сфері наукових досліджень та стратегічного управління.

Мета курсу (набуті компетентності)

Метою викладання дисципліни є здатність виявляти та досліджувати проблеми політики європейської інтеграції України та забезпечення міжнародної та національної безпеки для вирішення завдань публічного управління та адміністрування у сферах євроінтеграції та національної безпеки, формування у студентів загальнотеоретичного та практичного рівня стосовно засад функціонування правової системи Європейського Союзу з огляду та вивчення досвіду їх практичного застосування в європейських державах у сфері створенні єдиного ринку, правового і соціального орієнтованого суспільства.

За результатами опанування навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти набувають професійні компетентності, а саме:

ЗК06. Здатність до професійного спілкування іноземною мовою.

СК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК06. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.

СК10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

РН03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції.

РН11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1	Глобальні процеси та проблеми сучасності	денна 3/0/2 заочна 1/0/0,5	Цілісність сучасного світу та його різноманіття. Школи глобалістики: Римського клубу; Інституту всесвітніх спостережень (США), універсального еволюціонізму, Д. Гвішиані та ін. Головна мета, об'єкт, предмет та категорії глобалістики: глобальний розвиток, глобальна система, глобальне суспільство, інтеграція, коєволюція, локалізація, інтернаціоналізація, регіоналізація, суверенітет, модернізація, традиціоналізм та ін.. Прикладні аспекти глобалістики. Глобальні процеси природного характеру. Вплив глобалізації на культуру сучасного світу (глобальна, масова маргінальна, космополітична, транснаціональна. Чинники формування глобального «інформаційного суспільства». Складові інформаційної глобалізації. Інформаційна глобальна політика. Потенціал держави як суб'єкта глобальної інформаційної конкуренції.	Презентації Роздатковий матеріал Семинари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій Тести Індивідуальні завдання
2	Глобалізація та публічна політика.	денна 3/0/2 заочна 1/0/0,5	Сутність цивілізаційної парадигми та її основні положення. Співвідношення «цивілізація», «суспільство» та «культура». Типологічні моделі цивілізації та її різновиди. Підходи до класифікації цивілізацій. Принципи формування глобальної цивілізації: цілісності світу, системного характеру економічних та соціокультурних відносин країн, зумовленості локальних та глобальних процесів суспільного розвитку. Характерні риси та проблеми сучасного етапу розвитку цивілізації.	Презентації Роздатковий матеріал Семинари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій Тести Індивідуальні завдання
3	Еволюція ідеї європейської Єдності .	денна 3/0/2 заочна 1/0/0,5	Інтеграційні процеси в Європі. Розвиток ідеї Єдиної Європи та місце в ній України. Сутність ЄС як інтеграційного об'єднання особливого типу. Субсидіарність, солідарність і комунітарне право як інструменти розвитку інтеграційних процесів, гармонізації управлінських систем країн ЄС. Становлення та особливості розвитку відносин України з ЄС. Стратегічне планування політики європейської інтеграції.	Презентації. Роздатковий матеріал Семинари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій Тести Індивідуальні завдання
4	Теоретичні основи забезпечення державної безпеки в контексті політики європейської інтеграції України	денна 3/0/2 заочна 1/0/0,5	Поняття та сутність державної безпеки як складової національної безпеки. Теоретичні підходи до її забезпечення в умовах сучасних глобальних і гібридних загроз. Європейська інтеграція України як чинник трансформації системи державної безпеки. Основні принципи та стандарти Європейського Союзу у сфері безпеки: верховенство права, демократичне врядування, інституційна спроможність, захист прав людини. Нормативно-правові засади забезпечення державної безпеки України та їх гармонізація з європейським законодавством. Роль державних інституцій у реалізації політики безпеки в контексті євроінтеграції.	Презентації Роздатковий матеріал Семинари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій. Тести Індивідуальні завдання
5	Трансформація систем забезпечення	денна 2/0/2	Підходи щодо дослідження безпеки міжнародних відносин: неореалізм, глобалізм, регіоналізм і конструктивізм. Передумови та доцільність зміни	Презентації. Роздатковий матеріал

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
	міжнародної та європейської безпеки.	заочна 0/0/0	парадигми міжнародних відносин. Переваги використання нормативно-правових інструментів при вирішенні проблем світового співтовариства та труднощі щодо їх запровадження. Предметне поле досліджень глобальної та міжнародної безпеки. Глобальні виклики міжнародній та національній безпеці: конфлікт цінностей; загострення боротьби за ресурси.	Семінари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій. Тести Індивідуальні завдання
6	Управління державною політикою питань національної безпеки	денна 2/0/2 заочна 0/0/0	Сутність державної політики у сфері національної безпеки та її місце в системі публічного управління. Теоретичні підходи до формування та реалізації безпекової політики держави. Принципи, функції та механізми управління у сфері національної безпеки. Інституційна система забезпечення національної безпеки: роль органів державної влади, сектору безпеки і оборони, координація та взаємодія між ними. Нормативно-правові засади формування державної політики у сфері національної безпеки. Стратегічне планування та прийняття управлінських рішень у сфері безпеки: оцінювання загроз, визначення пріоритетів, розробка стратегій і програм. Сучасні виклики та загрози національній безпеці.	Презентації. Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій Тести Індивідуальні завдання
7	Основи стратегічного планування у сфері національної безпеки	денна 2/0/2 заочна 0/0/0	Цілі, завдання та критерії стратегічного управління у сфері національної безпеки (стратегічного управління НБ). Суб'єкти стратегічного управління НБ. Об'єкти стратегічного управління НБ. Політичне, адміністративне та військове стратегічне управління НБ. Ситуаційне та системне стратегічне управління об'єктами національної безпеки. Місце та роль концепцій, доктрин та стратегій при стратегічному управлінні НБ.	Презентації Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій. Тести Індивідуальні завдання
8	Зарубіжний досвід стратегічного планування у сфері національної безпеки	денна 2/0/2 заочна 0/0/0	Сутність стратегічного планування у сфері національної безпеки та його роль у забезпеченні стійкості держави. Основні моделі та підходи до стратегічного планування в провідних країнах світу. Принципи довгострокового прогнозування, оцінювання ризиків і формування безпекових стратегій. Досвід країн Європейського Союзу та НАТО у формуванні стратегій національної безпеки: комплексність підходів, міжвідомча координація, інтеграція цивільного і військового компонентів. Можливості адаптації зарубіжного досвіду в Україні з урахуванням національних особливостей та викликів безпеки. Перспективи вдосконалення системи стратегічного планування у сфері національної безпеки в умовах європейської інтеграції.	Презентації Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій. Тести Індивідуальні завдання
9	Інформаційно-аналітичне забезпечення в сфері національної безпеки	денна 2/0/2 заочна 0/0/0	Сутність інформаційно-аналітичного забезпечення як ключового елементу системи національної безпеки. Роль інформації та аналітики у процесах прийняття управлінських рішень у сфері безпеки. Основні підходи до збору, обробки, аналізу та інтерпретації інформації. Суб'єкти інформаційно-аналітичного забезпечення: органи державної влади, сектор безпеки і оборони, аналітичні центри.	Презентації Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій. Тести Індивідуальні завдання

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			<p>Інституційні механізми координації інформаційних потоків та обміну даними між відомствами. Нормативно-правові засади інформаційної безпеки та захисту інформації. Виклики та загрози в інформаційній сфері: кіберзагрози, дезінформація, інформаційні війни. Перспективи розвитку інформаційно-аналітичного забезпечення в Україні в умовах цифровізації та європейської інтеграції.</p>	

Рекомендована література

Основна література:

1. Кормич Л. І., Краснопольська Т. М. Євроінтеграція, міжнародне публічне управління та безпека : навч.-метод. посіб. Одеса : Фенікс, 2020.
2. Птахіна О. М. Євроінтеграція, міжнародне публічне управління та безпека : навч.-метод. посіб. Старобільськ : ЛНУ ім. Т. Шевченка, 2018. 193 с.
3. Птахіна О. М. Публічна служба, Євроінтеграція, міжнародне публічне управління та безпека : навч.-метод. посіб. 2-ге вид. Полтава : ЛНУ ім. Т. Шевченка, 2025. 352 с.
4. Гайдуцький А. П., Комар Н. В. Євроінтеграція та міжнародне публічне управління : навч.-метод. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2020. 177 с.
5. Трещов М. М. Євроінтеграція, міжнародне публічне управління та безпека : метод. рек. Дніпро : ДДУВС, 2023. 48 с.
6. Подольчак Н. Ю., Пушак Я. Я., Ворона П. В. (ред.) Публічне адміністрування та економічна безпека в умовах європейської інтеграції : монографія. Львів : Ліга-Прес, 2017. 274 с.
7. Нижник Н. Р., Машков О. А. Державне управління в Україні : навч. посіб. Київ : НАДУ, 2018.
8. Куйбіда В. С., Петроє О. М. Публічне управління в Україні : підручник. Київ : НАДУ, 2020.
9. Оболенський О. Ю. Публічне управління : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2019.
10. Бакуменко В. Д., Надолішній П. І. Теоретичні засади державного управління : навч. посіб. Київ : НАДУ, 2017.
11. Романюк С. А. Європейська інтеграція України : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2018.
12. Копійка В. В., Шинкаренко Т. І. Європейський Союз: історія і засади функціонування : навч. посіб. Київ : Знання, 2019.
13. Шемшученко Ю. С. (ред.) Право Європейського Союзу : підручник. Київ : Юридична думка, 2021.
14. Головатий М. Ф. Державна політика і національна безпека : навч. посіб. Київ : МАУП, 2018.
15. Горбулін В. П. Національна безпека України: фокус пріоритетів : монографія. Київ : НІСД, 2017.
16. Богданович В. Ю. Основи національної безпеки України : навч. посіб. Київ : НАДУ, 2019.
17. Ситник Г. П. Державне управління у сфері національної безпеки : монографія. Київ : НАДУ, 2018.
18. Мельниченко Б. Публічне управління в умовах Євроінтеграції та глобалізації: виклики та перспективи // Вісник НУ «Львівська політехніка». 2024. № 42. С. 96–100.
19. Колодій А. Ф. Демократія, європейська інтеграція та публічна політика : монографія. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2018.
20. Дзюбенко О. М. Європейська інтеграція як фактор трансформації публічного управління в Україні : монографія. Київ : НАДУ, 2021.

Додаткова література

21. Артьомов І. В. Європейська інтеграція України: сучасні виклики та перспективи : монографія. Ужгород : УжНУ, 2019. 312 с.
22. Бебик В. М. Глобалізація і політика : навч. посіб. Київ : МАУП, 2018. 384 с.
23. Бурдяк В. І. Європейська інтеграція та державна політика України : монографія. Чернівці : ЧНУ, 2020. 256 с.
24. Василенко І. О. Публічне управління в умовах глобальних змін : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 276 с.

25. Верба І. І. Європейська інтеграція як чинник реформування державного управління в Україні : монографія. Київ : НАДУ, 2021. 298 с.
26. Гавкалова Н. Л. Державне управління в умовах європейської інтеграції : монографія. Харків : ХНЕУ, 2018. 342 с.
27. Гончарук Н. Т. Реформування публічного управління в Україні в контексті євроінтеграції : монографія. Київ : НАДУ, 2020. 300 с.
28. Дубов Д. В. Інформаційна безпека держави в умовах глобалізації : монографія. Київ : НІСД, 2018. 256 с.
29. Єрмолаєв А. В. Публічна політика в Україні: проблеми становлення та розвитку : монографія. Київ : Стилос, 2019. 344 с.
30. Кальниш Ю. Г. Державна політика України в умовах європейської інтеграції : монографія. Київ : НАДУ, 2018. 280 с.
31. Князєв В. М. Публічне управління та адміністрування: теорія і практика : навч. посіб. Київ : НАДУ, 2019. 296 с.
32. Кравченко С. О. Європейська інтеграція: інституційні та правові аспекти : навч. посіб. Київ : Юрінком Інтер, 2020. 312 с.
33. Ліпкан В. А. Національна безпека України : навч. посіб. Київ : КНТ, 2017. 576 с.
34. Малиновський В. Я. Державне управління : навч. посіб. Київ : Атіка, 2018. 312 с.
35. Пирожков С. І., Хамітов Н. В. Цивілізаційний вибір України в умовах глобалізації : монографія. Київ : НАН України, 2019. 288 с.
36. Резнікова О. О. Національна безпека України в умовах глобальних викликів : монографія. Київ : НІСД, 2020. 320 с.
37. Соснін О. В. Інформаційна політика та безпека : навч. посіб. Київ : НАДУ, 2018. 248 с.
38. Тодика Ю. М. Конституційні засади європейської інтеграції України : монографія. Харків : Право, 2019. 260 с.
39. Ходаківський Є. І. Публічне управління та адміністрування : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 288 с.
40. Шевчук О. В. Європейська інтеграція та безпекова політика України : монографія. Київ : НІСД, 2021. 310 с.

Інформаційні ресурси.

1. Верховна Рада України. Офіційний вебпортал парламенту України : вебсайт. URL: <https://www.rada.gov.ua>
2. Кабінет Міністрів України. Урядовий портал : вебсайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua>
3. Президент України. Офіційне інтернет-представництво : вебсайт. URL: <https://www.president.gov.ua>
4. Рада національної безпеки і оборони України. Офіційний сайт : вебсайт. URL: <https://www.rnbo.gov.ua>
- Міністерство закордонних справ України. Офіційний сайт : вебсайт. URL: <https://mfa.gov.ua>
- Міністерство оборони України. Офіційний сайт : вебсайт. URL: <https://www.mil.gov.ua>
- Міністерство цифрової трансформації України. Офіційний сайт : вебсайт. URL: <https://thedigital.gov.ua>
- Національний інститут стратегічних досліджень. Офіційний сайт : вебсайт. URL: <https://niss.gov.ua>
- Державна служба статистики України. Офіційний сайт : вебсайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua>
- Національна академія державного управління при Президентові України. Офіційний сайт : вебсайт. URL: <https://academy.gov.ua>
- Європейський Союз. Офіційний портал ЄС : вебсайт. URL: <https://europa.eu>
- Європейська Комісія. Офіційний сайт : вебсайт. URL: <https://ec.europa.eu>

- Європейський парламент. Офіційний сайт : вебсайт. URL: <https://www.europarl.europa.eu>
- НАТО. Офіційний сайт : вебсайт. URL: <https://www.nato.int>
- Організація Об'єднаних Націй. Офіційний сайт : вебсайт. URL: <https://www.un.org>
- Світовий банк. Офіційний сайт : вебсайт. URL: <https://www.worldbank.org>
- Міжнародний валютний фонд. Офіційний сайт : вебсайт. URL: <https://www.imf.org>
- OECD. Офіційний сайт : вебсайт. URL: <https://www.oecd.org>
- Eurostat. Офіційний статистичний портал ЄС : вебсайт. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat>
- Moodle. Освітня платформа дистанційного навчання : вебсайт. URL: <http://moodle2.snu.edu.ua/>

Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації до виконання контрольної роботи та оформлення її результатів за дисципліною «Євроінтеграція, міжнародне публічне управління та безпека» для студентів заочної форми навчання спеціальності 281 "Публічне управління та адміністрування"/ Укл. Бучнев М.М. – Сєверодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2020. – 25 с.

Оцінювання курсу

Таблиця 1

Бали оцінки за навчальну діяльність - денна форма, 1 семестр

Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	іспит	Сума
до 10	до 30	100						

Таблиця 1

Бали оцінки за навчальну діяльність – заочна форма, 1 семестр

Присутність на всіх заняттях	Виконання і захист лабораторних робіт	Виконання і захист контрольної роботи	іспит	Сума
до 20	до 20	до 20	до 40	100

Таблиця 3

Шкала оцінювання національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Під час виконання завдань та використання інформаційних джерел оформлювати їх відповідними посиланнями. Копіювання, запозичення та списування заборонене .

Завдання і заняття:

Вимоги до студента:

- не запізнюватись на заняття;
- не пропускати заняття та у випадку хвороби підтверджувати довідкою з медичного закладу;
- активно приймати участь у навчальному процесі;
- бути пунктуальним та обов'язковим;
- своєчасно та якісно виконувати завдання визначені викладачем

Поведінка в аудиторії:

Вимоги до студента:

- Бути присутнім в аудиторії згідно розкладу та часу проведення занять
- залишати аудиторію з дозволу викладача;
- не заважати викладачу проводити заняття.
- бути підготовленим відповідно до тем курсу;
- виконувати вимоги та своєчасно проходити контрольні заходи.